

TRADITIONELLT VEDBRÄND KALK

MÅLARKALK®

Historik

I många tusentals år har kalkbruk använts världen över, både i enkla boningar som i historiskt spektakulära byggnader. Kalkbruk har också visat sig att motstå tidens tand och ge en bra inommiljö.

I Sverige har kalk använts som byggmaterial i mer än 1000 år. Då transporter fram till någon gång under 1800-talet varit ett hinder så har kalkstenen historiskt brutits i lokala stenbrott och därefter vedbränts i brottet eller på byggarbetsplatsen. Bruken som användes platsblandades oftast med lokal ballast.

Nutid

Produktionen av svensk hydraulisk kalk försvann mer eller mindre under 1900-talets andra hälft men det förekommer idag en produktion på plats i liten utsträckning vid olika projekt. I september 2020 startade Målarkalk upp egen produktion av traditionellt vedbränd svensk kalk genom dotterbolaget AB Gutekalk.

Med denna satsning gör vi det lokala materialet tillgängligt för fler projekt, stora som små, som inte har tid eller möjlighet att själva bygga en kalkugn. Miljöaspekten och det lokala är något som vi brinner för och vi kommer att leverera kvalitetssäkrade och traditionellt framställda lokala kalkprodukter.

I företaget finns idag mer än 20 års erfarenhet av att vedbränna och använda kalk.

Målsättning

Vårt mål är att dels bevara kunskapen kring den historiskt traditionella vedbränningen av kalk men också kunna erbjuda exakt den kalk som önskas oavsett typ.

Utifrån den brända kalken producerar vi kalkbruk, kalkputs och kalkfärg enligt önskemål. Vi kommer också att ha ett sortiment av standardprodukter/-blandningar.

Kontrollprogram

Varje bränning dokumenteras och den brända kalken kontrolleras enligt ett framtaget kontrollprogram som innehåller en mängd olika parametrar för att säkerställa att de egna kalkprodukterna motsvarar marknadens, de antikvariska, tekniska och inte minst våra egna högt ställda produktkrav.

Lokal kalk

Vårt dotterbolag Gutekalk kommer att specialisera sig på att vedbränna lokal kalk. Bränningar kommer att kunna utföras på plats hos kund eller hos Gutekalk.

Till en början så vedbränns gotländsk lufthärdande kalk, öländsk lufthärdande kalk och öländsk hydraulisk kalk.

Sortiment

Utifrån ovanstående bindemedel skapar vi de traditionella och historiska produkter som marknaden efterfrågar - murbruk, putsbruk och kalkfärg.

Dokumentation

Givetvis har våra vedbrända kalkprodukter den dokumentation som krävs idag:

- Produktblad
- Säkerhetsdatablad
- Byggvarudeklaration
- Skötselanvisning

Våra produkter bedöms också i Byggvarubedömningen och all dokumentation kan laddas ner från vår hemsida - malarkalk.se.

Intresserad?

Du är välkommen att kontakta oss om du har projekt eller frågor

Oscar Nymberg | oscar@malarkalk.se

Rikard Möller | rikard@malarkalk.se

Stapling & bränning

Kalkbränningen kräver både noggrannhet och många arbetstimmar, allt görs för hand och man jobbar minst två och två.

Kalkstenen, kalciumkarbonat CaCO_3 , staplas i ugnen på så sätt att det skapas kanaler för att få drag och en jämn temperaturfördelning i kalkugnen.

Sedan eldar man kontinuerligt, utan avbrott, i normalt tre dygn för att få upp temperaturen i kalkstenen till $850\text{--}1000^\circ\text{C}$ så att koldioxiden (CO_2) avgår. Beroende på kalkstenstyp tappas kalkstenen mellan ca 30-50% av sin vikt vid bränningen.

Urtag & släckning

Efter avslutad kalkbränning får den brända kalkstenen, kalciumoxid CaO , svalna i två till tre dygn innan man tar ut den och lägger i täta behållare i avvaktan på släckning. Det är viktigt att inte vänta för länge med urtagandet eftersom kalkstenen tar åt sig luftfuktigheten och börjar sönderfalla i mindre delar.

Urtagning är mödosam och det krävs skyddsutrustning för att skydda hud, ögon och andningsorgan då kalciumoxiden är basisk och frätande. Vid släckningen tillförs vatten och under värmeutveckling bildas släckt kalk, kalciumhydroxid $\text{Ca}(\text{OH})_2$.

Hydraulisk kalk

Det är mängden lermineraler i kalkstenen, t ex kisel, aluminium och järn, som avgör om det är en lufthärdande eller hydraulisk kalk som man får efter bränningen. När kalken har orenheter över en viss mängd så räknas den som en hydraulisk kalk.

HYLLINGEGÅRDENS ORTOKALK™

Det är Ortoceratiter, som var en slags bläckfisk med ett yttre skal, som gett namn åt vår öländska hydrauliska kalk. I den öländska kalkstenen finner man flera olika sorters fossiler, men den allra vanligaste gruppen är ortoceratiterna. Den är så vanlig att man gett den öländska kalkstenen sitt geologiska namn efter den – ortocerkalksten.

Vår öländska hydrauliska kalk är vedbränd som sedan torrsläcks, med en anpassad mängd vatten, till ett torrt pulver.

Produkter

- Hyllingegårdens Ortokalk™ | bindemedel
- Hyllingegårdens Ortokalkbruk | standardblandningar
- Hyllingegårdens Ortokalkbruk | erhållna specialrecept

Lufthärdande kalk

Man skiljer kalkstentyperna åt genom att benämna dem efter deras geologiska ålder och den öländska kalken tillhör Ordovicium.

Mängden lerminerar i kalkstenen, t ex kisel, aluminium och järn, avgör om det är en lufthärdande eller hydraulisk kalk som man får efter bränningen. När kalken har oretheter under en viss mängd så räknas den som en lufthärdande kalk.

HYLLINGEGÅRDENS TRILOKALK™

Detta är en vedbränd öländsk lufthärdande kalk, vars namn kommer från Trilobiter som är avlägsna släktingar till våra kräftor och spindlar och återfinns som fossiler i den öländska berggrunden.

Den brända kalken våtsläcks till en kalkpasta och den utgör sedan bindemedlet för att göra kalkmjölk, kalkvatten och olika kalkbruk.

Produkter

- Hyllingegårdens Trilokalk™ | kalkpasta/bindemedel
- Hyllingegårdens Trilokalkmjölk | färdigblandad kalkmjölk
- Hyllingegårdens Trilokalkbruk | standardblandningar
- Hyllingegårdens Trilokalkbruk | erhållna specialrecept

Gotlands berggrund består av sedimentära bergarter bildade i silur och huvudelen består av kalksten och lerskiffer.

HANSAKALK™

Detta är en vedbränd gotländsk lufthärdande kalk. Namnet kommer ifrån att sedan mitten av 1600-talet exporterades bränd kalk och skepp seglade med kalk från ön till svenska, danska och tyska hamnar - en riktig Hansakalk!

Hansakalk™ våtsläcks efter vedbränningen till en kalkpasta. Kalkpastan blandas med vatten till traditionell kalkmjölk för avfärgning av kalkputs. Den används också för att tillreda kalkbruk och kalkvatten.

Kalkbränning till murbruk har pågått på Gotland sedan medeltiden. På 1100-talet, när öns kyrkor började byggas, kom både bränd kalk och kalkstensblock till användning.

Produkter

- Hansakalk™ | kalkpasta/bindemedel
- Hansakalkmjölk | färdigblandad kalkmjölk
- Hansakalkbruk | standardblandningar
- Hansakalkbruk | erhållna specialrecept

